

Reisverslag: Vrijdag 18 september 2015 tot en met zaterdag 26 september.

Wij, Jan Bahlman, Nico Stolk en de schrijver van het verslag, zijn ca. 10.30 opgehaald en naar Rotterdam –The Haque Airport gebracht.

Stipt op tijd vertrok het Transavia naar Boedapest.

We zijn geland om ca. 3.00 uur.

Koffers halen van de band, taxi regelen, brengen naar Vescs, inladen en vertrekken met de Dacia nam bij elkaar een uur en 5 minuten in beslag.

In vier uur zijn we naar Oradea gereden. Met een uur bijtellen was het inmiddels wel kwart over 9.

Sandor, de jonge vader, stond ons op te wachten. Moeder is thuis aan het herstellen, zoonlief nog in het ziekenhuis.

Met de jongen gaat het de goede kant op. Moeder heeft problemen met de borstvoeding en het feit dat haar zoon nog in het ziekenhuis was. Borstvoedingsadvies noodzakelijk?

Gegeten bij het door Ray geadviseerde pizza restaurant.

Tijdens het eten de situatie in Julia home besproken, Bij de naschoolde kinderopvang komen inmiddels dagelijks 30 tot 35 kinderen en alles loopt wel.

De jeugdclub en andere activiteiten die vanuit Julia home georganiseerd en begeleidt worden lopen naar wens.

Ook de Elisabethclub, onder de nog steeds bezielende leiding van Magdalena en Istvan, draait prima. Als ik het goed genoteerd heb, komen er soms wel 120 mensen.

Na een goede nachtrust, wel met de gebruikelijk herrie, van auto's en ziekenauto's hebben we zaterdag morgen het gisteren besprokene nog eens overgedaan.

Daarnaast andere zaken besproken, Sandor samen met Visky Istvan junior.

- Winkel, krijgt steeds meer naamsbekendheid.
- Kunnen bij elk transport kleding gebruiken. Liever iets meer dan minder.
- Nieuwbouw verzorgingstehuis. In de bekende Oost-Europese ijskast. Plannen moeten plannen blijven.
- Ze willen voor het thuis brengen van kinderen, ouderen en uitjes een grotere minibus kopen.
- Ze zouden het leuk vinden als wij voor de kerst een zogenaamde shoebox kunnen verzorgen. Met eten en extraatjes voor de feestdagen.
- Willen graag onze vragen vooraf per mail, kunnen ze gericht antwoorden.

Al met al een goede ontmoeting met wederzijds respect.

Ze lieten zich wel ontvallen, dat er ook kinderen op de naschoolse opvang zaten, waarvan de ouders beiden werkten. Zat me later, te laat, te realiseren, dat dit niet de noodzakelijke steun is, zoals je die ziet op andere projecten.

- Na nog een kort bezoek te hebben gebracht aan Magdalena en Istvan, zijn we doorgereden naar Valea.

Zaterdag 19 – zondag 20 en maandag(morgen) 21 september.

We kwamen bij Areke te vroeg aan. Ze stond nog onder de douche.

Daarna wat zitten praten, waaruit toch wel bleek dat ze behoorlijk moe was. Zijn we gewend, maar het viel deze keer gewoon op.

Nadat Jan had voorgesteld, dat wij, spreek uit hij, voor zondag eten zouden koken, knapte ze zienderogen op. Gevieren naar een paar supermarkten gegaan en Jan en Areke hebben samen inkopen gedaan, terwijl Nico en ik dat goedkeurend stonden gade te slaan. Zoals gebruikelijk zijn we 's-avonds wezen eten. Niet in een nieuwe restaurant zoals Areke aangegeven had, maar de gebruikelijke schnitzel. Het nieuwe restaurant was gesloten vanwege een bruiloft.

Zondag naar de kerk. De verbouwing was klaar. De preekstoel staat nu in het midden tegen de achterwand en alle stoelen eromheen. Oogde zeker een verbetering. Waren 80 mensen. Zoals gebruikelijk veel heen en weer geloop. Er waren nog mannen werken in Spanje en Portugal. Hoewel we er niets van verstaan, ervaar je toch de gemeenschap der heiligen.

Situatie:

Financieel komen ze rond. Dit jaar geen tekorten. Ze wachten met spanning onze toezegging en die van het Barneveldse af voor de komende 5 jaar. Een lagere toezegging slaat voor dat bedrag een gat in de begroting.

Gesproken over onze wijze van steun. Afgesproken dat we onze toezegging nakomen. Als we binnen onze toezegging nog meer doen, dat bedrag niet vermelden op de toezegging.

Erg blij met alle brillen.

Vitamine tabletten kunnen altijd. Niet direct noodzakelijk.

De uitstraling van de wijk, de mensen verbetert, De slechtste huisjes zijn gesloopt. Met het geld in Spanje en Portugal verdiend worden andere huisjes aangepakt. Opgeteld zie je duidelijk verbetering. We moeten niet gaan denken dat ze er zijn, nog lang niet, maar het doet goed dat er verbetering te zien is.

Maandag morgen hebben we alle activiteiten meegemaakt. Vanaf een uur of half 12 komen de kinderen (ca. 75 per dag) spelen. Het was schitterend weer, dus dat scheelt. Maar je ziet de rustige uitstraling, hier hoef ik niet bang te zijn, ik mag kind zijn. Een mooie ervaring.

Meegegeten met de gebruikelijk soep en brood. Daarna zijn de lessen begonnen en zijn we nog even in elke klas geweest.

Om ongeveer half 3 Roemeense tijd zijn we richting Oekraïne gegaan.

Maandag middag 21, dinsdag 22 en woensdagmorgen 23 september Nagyberg.

Om ongeveer half 5 waren we (Hongaarse tijd) in Nagyberg. We hadden een, naar mijn idee zeer voorspoedige grensovergang, ca. 35 minuten.

School

Na een rondleiding door de school, samen met Laszlo, Andras (nieuwe directeur) en "onze Andras" hebben we gezamenlijk gegeten op de school.

Er vindt alweer allerlei, noodzakelijk, onderhoud aan de school plaats. Dit heeft te maken met de kwaliteit van bouwen en de slechte materialen.

Er zijn inmiddels 124 kinderen, verdeeld over 6 klassen. Het kleedlokaal van de gymzaal is inmiddels omgebouwd tot klaslokaal.

Het jongensinternaat wordt op dit moment verbouwd tot een groot gastenverblijf.

Op sommige internaat kamers in de school zijn soms al te veel kinderen.

De algehele situatie in het land is een drama. Veel mannen en jongens naar Hongarije gevlucht om verplichte indiensttreding in het leger te voorkomen.

Komen wel steeds meer Russisch gezinde mensen in de regio wonen.

Er is angst ontstaan voor een 2^e Oost-Oekraïne op termijn.

Het blijkt steeds meer dat deze regio een "vergeten" armoede is. Europa op z'n smalst.

Heb geen flauw benul of wij hier iets aan kunnen doen.

Stipendia is dit jaar veel minder nodig, dit in tegenspraak van wat je hierboven leest.

Er is nog geen lijst, deze komt z.s.m.

De verwachting is dat er ca. € 1.500 nodig is. Ze weten niet of dit structureel is of éénmalig.

De nieuwe directeur kende ik wel van gezicht, hij is al een aantal jaren leraar. Weet nog niet wie een drukkere prater is, de nieuwe directeur of Elzimir.

MFC

De staat van het onderhoud van het gebouw is niet verbeterd sinds 2 jaar geleden.

Voor de stoelen beweegt de vloer nog steeds. De scheuren in de muur zijn eerder groter geworden.

Verder niet dramatisch verslechterd.

We waren eerst voor 5 uur in de middag uitgenodigd, maar wij waren van mening dat wij de kleuterklas in bedrijf wilden zien.

Via Andras alsnog geregeld.

Er kunnen maximaal 18 kinderen komen. Er komen er gemiddeld 10 tot 12. Er waren er 7.

Dit lage aantal kwam doordat er veel kinderen ziek waren. Tijdens onze rondwandeling, heb ik wel een aantal keren gehoord, deze zit ook op school en die ook.

Maar of je daar nu 2 onderwijzeressen voor nodig hebt, is niet duidelijk.

We hebben nog naar het takenpakket gevraagd van Ferenz. Hij doet alleen nog maar werk in de wijk en heeft daar een volwaardige dagtaak aan.

Je ziet hem wel spreken met sommige wijkbewoners, tijdens onze rondwandeling, ook zijn er mensen die hem trakteren op een scheldpartij. Er kwam ook een vrouw, voor mij meisje van rond de 20 met drie kinderen vragen of haar kinderen ook naar school mochten. Maar dat kon niet, waarom is me niet duidelijk geworden.

Onze tolk gaf wel aan dat de kinderen die deze kleuterschool verlaten, een kleinere achterstand hebben op de basisschool.

Al met al, ondanks het blijvende drama, toch een klein positief randje.

Om 5 uur stond David ineens op de stoep, met de mededeling dat we een gesprek afgesproken hadden met hem en Ferenz. Wij waren van mening dat we dat die morgen op het MFC al gedaan hadden. Ze zijn toen weer gegaan.

David had niet zoveel tijd, omdat hij drie Canadezen op bezoek had, synodeleden van zijn kerkgenootschap. Met deze mensen en David zijn we 's-avonds wezen eten, uiteraard met Laszlo en de beide Andrassen.

David had van Ferenz niet begrepen dat wij, die morgen, al met hem gesproken hadden.

Een gesprek met GM is noodzakelijk, waarbij we daarna knopen moeten doorhakken.

De andere morgen heeft het David ons met zijn diplomatenpaspoort in 10 minuten over de grens gebracht.

Woensdag 23, donderdag 24 en vrijdag 25 september

Woensdag in de loop van de middag zijn we, na een zoektocht, bij de Peter, de broer van Arpad en Istvan aangekomen.

"Truus" liet ons voor 90% in de steek. Arpad telefonisch niet bereikbaar en omdat ik teveel vertrouwen had in "Truus" had ik geen adres o.i.d. meegenomen.

Uiteindelijk heeft Jan, in z'n beste Hongaars/Roemeens, aan een vrouw gevraagd of zij Peter Szabo wist te wonen. Natuurlijk, stapte in de auto, reed voor en zette ons keurig op ons verblijfadres af.

Naast ons waren er nog 3 gasten. De douche was niet warm. Een dag later wel, er moest een andere kabel aangesloten worden.

CE-house

In z'n algemeenheid blijft het problematisch. Door dalende Basilea omzetten krijgt CE ook lang niet altijd de huur van de door Basilea gebruikte ruimte.

Ze hebben kort geleden de helft van het land verkocht, met duidelijke winst.

In de winkels daalt de omzet ook.

Er is teveel opslag voor allerlei niet lopende zaken. Uit Duitsland hebben ze ca. 100 kunststof kozijnen gehad. Slecht van kwaliteit, fors onvolledig, enz. Op onze vraag, word je niet als vuilnisbelt gebruikt werd een beetje meewarig geknikt.

Voor wat de kleding betreft merken ze wel dat ook onze kleding langer in Nederland wordt gedragen. Willen toch graag nog meer kleding.

Ook 2^e handsfietsen zijn zeer gewild. Opbrengst is goed een bijdrage aan de brutowinst ook.

De dame van de Granni club, was in Nieuw Zeeland, op uitnodiging van een grote sponsor. Jeugd- en ouderenclub gaat nog steeds uitstekend. We hebben nu de vorig jaar toegezegde foto's gekregen.

De transportsituatie. Van Istvan begrepen dat de chauffeur zelfstandig rijder is. Voor hem is het veel lastiger te plannen als bijvoorbeeld Vidotrans in het verleden. De chauffeur heeft ook een verklaring van ons nodig dat hij onze gast is geweest voor een paar dagen. Met die verklaring heeft de chauffeur veel minder problemen.

Afgesproken dat wij minimaal een paar dagen nodig hebben om onze vrijwilligers te organiseren.

Afgesproken dat we het zo gaan proberen.

Dorcas home

Ook daar wordt nagedacht over hoe nu verder. Zijn ook bezig om over een naschoolse opvang na te denken.

Ze hebben niet veel steun meer van sponsors.

Abod

Gesproken met Sandra die ons naar Abod gebracht heeft.

Voorjaar 2014

Najaar 2015

Er zijn op dit moment 5 kinderen op het internaat aanwezig. Gaan het uitbreiden tot 12/15 kinderen. De ouders van Sandra zijn al een paar maanden met allerlei klusjes bezig.

De gehele situatie is duidelijk verbeter t.o.v. een jaar geleden.

Edith is zwanger van haar 2^e kind en wil nu haar 2 jaar durend zwangerschapverlof opnemen.

Is uit het bestuur van Roki gegaan.

Er is veel hulp vanuit de kerk en een vaste persoon die op het internaat is. Een tweede persoon, nam ontslag toen wij er waren. Hoewel Sandra nu moet zoeken naar een nieuwe kracht, is het voor alle partijen beter dat deze weggaat.

Lydiahome

Ook hier de mededeling dat Edith zwanger is. 2 jaar weggaat en daarna terug wil komen.

In een persoonlijk moment heeft Sandra aangegeven niet te verwachten dat Edith terugkomt.

Lydia neemt vooralsnog de honneurs waar, alhoewel zij in afwachting van een nieuwe uitslag over de status van haar ziekte. Zij voelt zich goed op dit moment.

De verbouwing is volledig betaald en gedaan. Wij hoeven hier niets meer in te betekenen.

Graag aandacht voor meer steun onzerzijds in de maandelijkse exploitatie.

Curteni

Vrijdagavond zijn we naar Arpad geweest. Zoals altijd had Sara een prima maaltijd klaargemaakt.

Arpad heeft ons zijn gebruikelijke financiële verslaglegging gegeven.

Hij vroeg mee te gaan naar een uiterst trieste situatie, die hij betaalde met onze winterhulp.

Arpad krijgt van ons elk jaar een deel van de opbrengst van de fair voor winterhulp in zijn gemeente.

Dit jaar helpt hij daarmee een ruim tachtig jaar oude vrouw, die leeft in het achterste kamertje van haar huis. Nagenoeg blind, zeer slecht ter been. Omdat ze haar hele leven daar gewoond heeft, kan ze nog met een driepoot naar het toilet buiten.

In het voorste deel woont haar dochter met man en drie kinderen.

Haar dochter is maanden geleden van huis weggelopen. Haar man en kinderen in de steek gelaten en er met iemand anders vandoor gegaan.

Oudste dochter, ca. 16 jaar in de prostitutie gegaan, daartoe overgehaald door een buurvrouw van een paar huizen verder.

Arpad brengt elke dag eten naar de oude vrouw. Na een poosje blijken schoonzoon en kleinkinderen al het eten te stelen van schoonmoeder, de oude blinde vrouw.

Nu gaat de predikant dagelijks bij haar op bezoek (ca. 100 m lopen) Geeft haar eten in haar hand en wacht tot ze alles wat hij meegebracht heeft opgegeten heeft.

1 van de 2 kleindochters kwam kijken wat we allemaal gebeurde en of er, nadat wij zouden weggaan, nog wat te halen viel.

We hebben duidelijk een andere Arpad gezien.

Tenslotte

We hebben een prima slaapgelegenheid gekregen bij Peter, maar of dat nu € 170.00 ten opzichte van nihil waard is waag ik te betwijfelen.

De grootste zorg bij, zeg maar al onze projecten, liep daar als een rode draad doorheen.

We worden ouder en er is geen opvolging.

Zaterdagmorgen 26 september zijn we redelijk vroeg uit Tirgu Mures weggegaan en uitstekend op tijd op het vliegveld in Boedapest aangekomen.

Toen het vliegtuig keurig op tijd wilde vertrekken, stopte het ineens aan het begin van de startbaan.

Er bleek een storingsmelding te zijn aan het remsysteem van de rechtermotor. Betekende ca. 2 en een half uur wachten op je vliegtuigstoeltje. Daarna vertrokken en gelukkig zonder problemen in Rotterdam aangekomen. Waar we werden voorzien van een saucijzenbroodje en om half 2 's-Nachts thuis zijn aangekomen.

Dankbaar na een veilige en gezegende reis.

Amen Gode zij 'd eer.

J(an) A(drie) N(ico)